

<p>محل الصاق عکس</p>	<p>گزارش چکیده پایان نامه / رساله فارسی و انگلیسی</p>						 دانشگاه خوارزمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی
<p>۱۴۰۲/۴/۴</p>	<p>تاریخ دفاع:</p>	<p>کارشناسی ارشد</p>	<p>مقطع تحصیلی:</p>	<p>حقوق</p>	<p>رشته تحصیلی:</p>	<p>نسترن زینلی</p>	<p>نام و نام خانوادگی دانشجو:</p>
<p>جناب آقای دکتر غفور خوئینی</p>			<p>نام استاد/ اساتید داور</p>	<p>سرکار خانم دکتر مریم غنی زاده بافقی</p>	<p>نام استاد مشاور</p>	<p>سرکار خانم دکتر سحر کریمی</p>	<p>نام استاد راهنما</p>
<p>مطالعه تطبیقی وصیت نامه هوشمند در قالب بلاکچین در نظام حقوقی ایران و آمریکا</p>							<p>عنوان پایان نامه / ساله:</p>
<p>وصیت نامه در مورد توزیع دارایی ها آگاهی کامل می دهد و نزاع را در میان بازماندگان به حداقل می رساند. فوت بدون وصیت، منجر به هرج و مرج و بروز وقایعی می شود که تأثیر منفی در میان ذینفعان می گذارد. با این حال، سیستم آسیب پذیر سنتی در خصوص تنظیم وصیت نامه نتوانسته است تنش ها را از بین ببرد. از آنجایی که هر فردی قصد صدمه زدن را داشته باشد به راحتی می تواند در متن وصیت نامه دخالت کند. این امر منجر به طولانی شدن زمان رسیدگی در محاکم می شود. با حضور فناوری بلاک چین در عرصه حقوق و با توجه به افزایش ثروت دیجیتال، به نظرمی رسد، تنظیم یک وصیت نامه هوشمند در قالب بلاک چین بتواند بهترین راه حل باشد. از آنجایی که بلاک چین هاشفاف، ایمن و ضد دست کاری بوده است و با توجه به این که قراردادهای هوشمند خود اجرا می باشند، این امر منجر به رهایی ذینفعان از رنج مبارزه طولانی برای احقاق حق خود می شود. در سال های اخیر اصطلاح هوشمند بسیار رایج شده است، صفت هوشمند به این معنی است که شیء به وسیله برنامه های نرم افزاری عمل می کند. به عبارت دیگر: بخشی از عملکرد خود کار می باشد. جستجوی اصطلاح قرارداد هوشمند، تعاریف بی شماری را نشان می دهد و تعریف توافقی در این خصوص تاکنون به دست نیامده است. بیش از بیست سال پیش، قرارداد هوشمند توسط " نیک سابو " به عنوان پروتکل های رایانه ای که شرایط قرارداد را به صورت خود کار اجرا می کند ابداع شد. به عبارت دیگر: بندهای یک قرارداد در قلب کد کامپیوتری نوشته شده و بدون نیاز به دخالت انسان مدیریت می شود. آنچه این قراردادهای حقوقی را بدیع می کند این است که اجرای آن ها به صورت خود کار بوده و نسبت به اجداد کاغذی خود محبوب تر می باشند. هدف کلی سابو از طراحی این قراردادها قطع مشارکت انسانی و سرعت در روند اجرا، کاهش زیان ناشی از تقلب و هزینه های دآوری می باشد. ادغام قراردادهای هوشمند با فناوری بلاک چین انقلابی را در صنعت قراردادهای حقوقی به وجود آورده است. ممکن است روزی فرارسد که همه ارتباطات غیر از گفتار دیجیتالی شود؛ بنابراین وصیت نامه های کاغذی مانند لوح های گلی دیگر وجود نخواهد داشت و یا حداقل به راحتی در دسترس نباشند. آن روز در آینده نهفته است. با تمامی این اوصاف، قانون گذار باید در عصر دیجیتالی وارد عمل شود و در برابر نفوذ فن آوری در عرصه قانون مقاومت نکند. همچنین در خصوص وصیت نامه های دیجیتالی از نظر پذیرش و عدم پذیرش</p>							<p>بیان مسئله:</p>

<p>آن تعیین تکلیف کند. پژوهش حاضر به بررسی تطبیقی سیستم آسیب‌پذیر فعلی و جایگاه وصیت‌نامه هوشمند در نظام حقوقی ایران و ایالت متحده آمریکا می‌پردازد.</p>	
<p>روش پژوهش: روش حاضر به صورت توصیفی - تحلیلی هست و از روش کتابخانه‌ای و مراجعه به سایت‌های معتبر استفاده شده است.</p>	<p>روش پژوهش:</p>
<p>پرسش اصلی</p> <p>۱. اعتبار وصیت‌نامه هوشمند در قالب فناوری بلاک چین چگونه بوده و چالش‌های پیش روی انعقاد آن‌ها در دو نظام حقوقی ایران و ایالت متحده آمریکا چیست؟</p> <p>فرضیه اصلی</p> <p>وصیت‌نامه‌هایی که به صورت سنتی نوشته می‌شوند، بسیار آسیب‌پذیر و دستخوش تغییر بوده است. حتی اگر وصیت‌نامه ثبت شود، همیشه احتمال یک مقام مغرض وجود دارد که با کمک او وصیت‌نامه دست‌کاری شود و یا از بین برود. وصیت‌نامه‌هایی که مبتنی بر سیستم بلاک چین می‌باشند، محتوای غیرقابل تغییر دارند و به صورت خودکار اجرا می‌شوند. به نظر می‌رسد فناوری جدید مغایر با سیستم حقوقی فعلی نیست و می‌توان این‌گونه اسناد را در حقوق ایران قانونی تلقی کرد. با عنایت به تحولات عظیم قانون وصیت‌نامه، در ایالت متحده آمریکا و خروج از تشریفات سنتی با تصویب قانون متحدالشکل وصیت‌نامه الکترونیکی، به نظر می‌رسد، انعقاد وصیت‌نامه هوشمند در قالب بلاک چین یک سند قانونی و معتبر تلقی شود. در خصوص چالش‌های پیش رو در وصیت‌نامه هوشمند، امکان انعقاد وصیت‌نامه باطل توسط موصی می‌باشد. به دلیل خود اجرا بودن وصیت‌نامه و عدم نظارت محاکم امکان ایجاد ضرر قابل توجهی به ذینفعان وجود دارد. از دیگر چالش‌های موجود: ورود مهاجمین و یا خطای کدگذاری و یا عدم بارگذاری گواهی فوت توسط حافظ کلید که منجر به اجرا نشدن و در زیر رادار قرار گرفتن وصیت‌نامه می‌شود.</p> <p>پرسش‌های فرعی</p> <p>۱. آیا تنظیم وصیت‌نامه هوشمند در قالب فناوری بلاک چین در نظام حقوقی ایران و ایالت متحده آمریکا یک سند قانونی می‌باشد؟</p> <p>۲. انعقاد وصیت‌نامه هوشمند در قالب کدام یک از انواع وصیت‌نامه‌های فصل ششم قانون امور حسبی می‌باشد؟</p> <p>۳. آیا قوانین فعلی در دو نظام حقوقی ایران و آمریکا مهیا برای انعقاد یک وصیت‌نامه هوشمند می‌باشد؟ و یا نیازمند تغییر و اعمال قانون‌گذاری جدید است؟</p> <p>فرضیه‌های فرعی</p> <p>۱. با عنایت به تحولات عظیم قانون وصیت‌نامه، در ایالت متحده آمریکا و خروج از تشریفات سنتی با تصویب قانون متحدالشکل وصیت‌نامه الکترونیکی، به نظر می‌رسد، انعقاد وصیت‌نامه هوشمند در قالب بلاک چین یک سند قانونی و معتبر تلقی شود.</p> <p>۲. با توجه به ویژگی‌های سیستم بلاک چین مبنی بر فرایند اثبات کار و رمزگذاری هر بلوک و ویژگی غیرقابل انکار، تردید و خود اجرا بودن قرارداد هوشمند، همچنین وجود بلاک چین در بستر عمومی و قابلیت اتصال به سایر سیستم‌های ثبت اسناد و املاک. به نظر می‌رسد مطابق ماده ۱۲۸ قانون مدنی و ماده ۲۷۷ قانون امور حسبی، بتوان سند رسمی تلقی نمود.</p>	<p>سئوال و فرضیه تحقیق:</p>

<p>۳. علی‌رغم این که پدیده قرارداد هوشمند مقوله جدید می‌باشد، باین حال نیازی به وضع قانون جدید نیست. به نظر می‌رسد بتوان سؤالات حقوقی در خصوص مقررات وصیت‌نامه را بر اساس مقررات جاری اعمال کرد و یا تا حد امکان تطبیق داد و یا اصلاح کرد.</p>	
<p>ورود قراردادهای هوشمند در عرصه حقوق، انقلاب عظیمی در حقوق قراردادهای ایجاد کرده است. تصویب قانون وصیت الکترونیک در ایالت متحده آمریکا نشان از تمایل اراده‌ها به تنظیم وصیت‌نامه به شیوه مدرن به جای قراردادهای سنتی در زمان حیات و چه بعد از آن می‌باشد. استفاده از وصیت‌نامه هوشمند تضمین می‌کند که وصیت‌نامه سریع‌تر تأیید شده و به زمان زیادی احتیاج ندارد؛ بنابراین، پذیرش و ورود این ابزار نوین به عرصه حقوق منوط به شناسایی و اعتبارسنجی می‌باشد. در واقع هدف پژوهش حاضر، بررسی قانونی بودن و چالش‌های پیش رو در تنظیم و پذیرش وصیت‌نامه هوشمند و خروج از سیستم آسیب‌پذیر فعلی و سنتی در دو نظام حقوقی ایران و ایالت متحده آمریکا می‌باشد. پژوهش حاضر می‌تواند مورد اختیار قانون‌گذار قرار گرفته تا برای رفع خلأها اقدامات لازم را مبذول دارد.</p>	<p>روند پژوهش:</p>
<p>بعد از بررسی مزایا و معایب تنظیم وصیت‌نامه در قالب الکترونیکی و قراردادهای هوشمند، این نتیجه حاصل شد: تنظیم وصیت‌نامه در قالب قرارداد هوشمند می‌تواند بهتر از وصیت‌نامه‌های الکترونیکی باشد. چراکه امکان کلاهبرداری و تقلب در بلاک چین راه ندارد؛ و در صورت هک، آدرس مهاجم در شبکه پخش می‌شود. که این امکان در وصیت‌نامه‌های الکترونیکی وجود ندارد. همچنین در وصیت‌نامه‌های الکترونیکی، باید شخصی به متولی نگهدارنده وصیت‌نامه اعلام کند که موصی فوت کرده است؛ تا دسترسی به وصیت‌نامه را فراهم کند. در حالی که به لطف سیستم اوراکل واقع در قراردادهای هوشمند، هر فردی را از اعلام فوت بی‌نیاز می‌کند. همچنین هر تراکنش با مقدار هش تراکنش قبلی پیوند داده می‌شود؛ بنابراین هر تلاش برای تغییر اطلاعات داخل بلوک غیرممکن است. به دلیل وجود فرایند اجماع، امکان ورود تراکنش نادرست را غیرممکن می‌کند؛ و این امکان را فراهم می‌کند که موصی نتواند اموال غیر را برای خود وصیت کند. همچنین موصی برای ایجاد وصیت‌نامه نیازمند امضاء دیجیتالی است. در واقع اطلاعات ناشی از هویت، در قالب توکن دیجیتال ذخیره می‌شود؛ که این امضاء به مراتب می‌تواند بهتر و ایمن‌تر از امضاء باینری عمل کند. یک کد، می‌تواند نوعی نوشته باشد. کلید خصوصی نوعی نشانگر هویت و امضاء موصی باشد. وجود وصیت‌نامه‌های هوشمند می‌تواند ما را از امانت اسناد وصیت‌نامه معاف کند. باین حال برای اعمال این نوع اسناد، چالش‌هایی روبه‌رو هست. به دلیل غیرمتمرکز بودن قراردادهای هوشمند، امکان ایجاد وصیت‌نامه‌های غیرقانونی را فراهم می‌کند. موصی می‌تواند به راحتی ورثه خود را از ارث محروم کند؛ و یا قبل از پرداخت دیون خود، اموال را مطابق میل خود تقسیم کند. برای رفع این چالش راه‌حلی را ارائه شد. در واقع نظارت دادگاه برای تأیید تراکنش و بررسی محتوای کد، لازم و ضروری است. به عبارتی: دادگاه برای تأیید تراکنش و صحت کدگذاری، باید طرف قرارداد هوشمند قرار گیرد. در خصوص اعتبار این اسناد از نظر دو نظام، باید به این موضوع اشاره کرد: در ایالت متحده آمریکا تعداد انگشت‌شماری از ایالت‌ها قانون وصیت‌نامه الکترونیکی را تصویب کردند. همچنین کنفرانس ملی، اقدام به تصویب قانون یکنواخت وصیت‌نامه‌های الکترونیکی کرد. علاوه بر آن قانون سردفتری از راه دور به تصویب رسید. برخی از ایالات در خصوص قراردادهای هوشمند قوانینی را تنظیم نمودند؛ که آن‌ها را تابع قوانین الکترونیکی دانسته‌اند. حتی ایالت نوادا جسورانه به جایی پیش رفت که شرط نوشتن را از وصیت‌نامه‌های هولوگرافیک حذف کرد؛ و انعقاد آن را در قالب دیجیتالی پذیرفت. در حال حاضر ایالاتی که قوانین الکترونیکی را تصویب کرده‌اند،</p>	<p>مهمترین یافته‌ها :</p>

امکان انعقاد وصیت‌نامه‌های هوشمند را دارند. ادبیات حقوق ایران در خصوص فناوری بسیار فقیر است. هیچ قانونی در مورد اعتبار این نوع اسناد وجود ندارد. وصیت‌نامه‌های هوشمند را نمی‌توان در قالب هیچ‌یک از انواع وصیت‌نامه‌های قانون امور حسبی تنظیم نمود. تنها وصیت‌نامه‌های خودنوشت را می‌توان با انگشت دست و یا قلم بر روی فایل دیجیتال ایجاد کرد؛ و در بلاک چین ذخیره کرد و در قالب انعقاد قرارداد هوشمند فایل را بعد از فوت، به صورت خودکار به ذینفع منتقل کرد. در غیر این صورت امکان کدگذاری وصیت‌نامه با توجه به قوانین سنتی حقوق ایران امکان‌پذیر نیست. چراکه شرایط امانت‌گذاری و حتی تنظیم وصیت‌نامه رسمی، به صورت فیزیکی می‌باشد. شایسته است قانون‌گذار ایران مانند قانون‌گذار آمریکا، قوانین سردفتری از راه دور را تصویب کند. نکته قابل توجه این است که برای بهتر عمل کردن وصیت‌نامه‌های دیجیتالی هم تنظیم وصیت‌نامه و هم ثبت رسمی و امانت آن‌ها باید دیجیتالی شود. به عبارتی: ورود یکی به قوانین باید معنای معرفی دیگری باشد. در غیر این صورت، منجر به فرایند دست‌وپا گیری می‌شود؛ که بسیاری را از پیگیری ایجاد وصیت‌نامه منصرف می‌کند. همچنین شایسته است قانون‌گذار، شرط نوشتن با خط را از وصیت‌نامه‌های خودنوشت حذف کند؛ و به دلیل اهمیت وصیت‌نامه نسبت به سایر قراردادهای تجاری اقدام به تصویب قانون در خصوص اعتبار وصیت‌نامه‌های هوشمند کند. قوانین حاضر، هیچ جایگاهی را برای فناوری تصور نکرده است. اکثریت قریب به اتفاق تراکنش‌ها به حوزه الکترونیکی منتقل شده است؛ و زمان آن فرارسیده است وصیت‌نامه‌ها این دوره را دنبال کنند. اجرای وصیت‌نامه‌های هوشمند می‌تواند افراد زیادی را ترغیب کند تا از آزادی اختیار خود به شیوه‌ای مقرون به صرفه استفاده کند. قانون‌گذار باید هر تغییری در قانون را که از قصد آزادی اختیار وصی حمایت می‌کند تشویق کند.

تأیید استاد راهنما

